

Weerwoord op Van Brandwijk *et al.*

Joop Jukema

Van Brandwijk *et al.* van het Zoologisch Museum te Amsterdam (ZMA) erkennen in hun reactie op mijn artikel (Limosa 78 : 77-78, 2005) dat museumcollecties foutief gesekste vogelbalgen bevatten en dat 10% van de Sneeuwgorsbalgen in het ZMA een schijnbare discrepantie vertoont tussen de opgegeven sekse en het verenkleed. Er kan getwist worden over de vraag of dit percentage acceptabel is. Mijn inziens is het te groot om bepaalde studies betrouwbaar uit te voeren. In mijn artikel heb ik overigens niet specifiek gerefereerd naar het ZMA, maar duidelijk willen maken dat deze fouten voorkomen in al-

lerlei musea en dat ze niet beperkt zijn tot balgen waarvan het geslacht lastig is te bepalen. Van Brandwijk *et al.* erkennen dat onder andere door menselijke fouten niet alle geslachtsbepalingen door preparateurs correct zijn. Tegelijkertijd heb ik in mijn artikel duidelijk gemaakt dat onzorgvuldig werk van preparateurs slechts één van de oorzaken is van foute geslachtsbepalingen.

Het zal ongetwijfeld zo zijn dat in het ZMA de geslachtsbepalingen tegenwoordig zo zorgvuldig mogelijk worden uitgevoerd. Het feit dat er fouten voorkomen in de collecties van zowel het ZMA als van de andere musea blijft echter overeind. De oorzaak hiervan is voor gebruikers van een collectie niet interessant. Zoals Van Brandwijk *et al.* ook opmerken, is ook geslachtsbepa-

ling van balgen aan de hand van uiterlijke kenmerken niet feilloos. Dat maakt het des te belangrijker dat onderzoekers die gebruik maken van een collectie kunnen vertrouwen op de informatie op de etiketten.

In tegenstelling tot wat Van Brandwijk *et al.* hebben opgemaakt uit mijn artikel geef ik niet in alle gevallen de voorkeur aan DNA-analyses voor de geslachtsbepalingen van museumbalgen. Deze technieken kunnen wel een uitkomst kunnen bieden als het geslacht niet meer door

inspectie van inwendige geslachtsorganen nagegaan kan worden, zeker bij vogelsoorten waarvan de uiterlijke kenmerken tussen de seksen niet verschillen. Het is prettig te lezen dat het ZMA de problematiek serieus neemt en van mening is dat de 20 verkeerd gesekste balgen nader onderzoek vereisen. Wellicht kunnen DNA-analyses daarbij helpen.

Joop Jukema, Haerdewei 62, 8854 AC Oosterbierum